

La constitució dogmàtica del Concili Vaticà II, **Lumen Gentium (LG)**, capítol IV, va marcar un abans i un després en la comprensió del paper dels laics en l'Església.

1. Definició del Laic

L'Església defineix els laics no per "el que no són" (no són clergues ni religiosos), sinó per la seva **identitat positiva**:

- Són cristians incorporats a Crist pel Baptisme. Formen part del Poble de Déu. La seva missió és presentar Crist als altres.
- La seva vocació és a la **santedat**. Participen, a la seva manera, de la funció **sacerdotal, profètica i reial** de Crist.

2. El "Caràcter Secular"

Aquesta és la nota distintiva del laic. Mentre que els sacerdots es dediquen al ministeri sagrat, la vocació pròpia dels laics és **gestionar els assumptes temporals** i ordenar-los segons Déu.

- El seu "camp de batalla" és el món: la família, el treball, la política, l'economia i la cultura. Han de ser com un **llevat** dins de la massa de la societat.
- La seva missió, el seu apostolat *"és la participació de la mateixa missió salvífica de l'Església, apostolat al qual TOTS són destinats pel Senyor mateix per mitjà del baptisme i la confirmació"*

3. Vocació a la Santedat

La *Lumen Gentium* trenca amb la idea que la santedat és només per a monjos o capellans.

- Tots els cristians tenen una **crida universal a la santedat**: *"Els esposos i pares cristians, tot seguint el seu propi camí, cal que se sostinguin mútuament en la gràcia tot al llarg de la vida, fidels en l'amor, i que imbueixin d'ensenyances cristianes i de virtuts evangèliques els fills que tan amorosament han rebut de Déu"*.
- Els laics se santifiquen en les condicions ordinàries de la vida, convertint les seves activitats diàries en un **"sacrifici espiritual"**. Així doncs *"Tots els cristians, per consegüent, en qualsevol condició de vida, professió o circumstància, i precisament per mitjà de tot això, es podran santificar de dia en dia, si ho reben tot amb fe de la mà del Pare celestial i cooperen a la voluntat divina, manifestant així a tothom en les mateixes accions temporals l'amor amb què Déu ha estimat el món"*.

4. Participació en la Missió de Crist

Testimonien el Crist sobretot *"amb llur vida resplendent de fe, esperança i caritat. Per això els correspon es especial d'il·luminar i d'endregar les coses temporals"*

- **Sacerdotal**: Ofereixen la seva vida, treball i oració com a culte a Déu. Com diu el text conciliar *"Efectivament, totes les seves obres, pregàries i plans apostòlics, la vida conjugal i de família, el treball quotidià, el repàs de l'esperit i del cos, si es realitza en l'Esperit, àdhuc les molèsties de la vida si se suporten amb paciència, esdevenen sacrificis espirituals agradables a Déu per Jesucrist (cf. 1Pe 2,5), que ells piadosament ofereixen al Pare en la celebració de l'Eucaristia juntament amb l'ofrena del cos del Senyor"*.
- **Profètica**: Donen testimoni de la fe amb la seva paraula i, sobretot, amb la seva vida enmig del món. Molt especialment l'estat de vida matrimonial serà el camí ordinari de la santedat dels laics, *"Aquí els esposos tenen una vocació pròpia a complir: ser, l'un per l'altre i envers els fills, testimonis de la fe i de l'amor del Crist. La família cristiana proclama ben alt tan les presents virtuts del regne de Déu com l'esperança de la vida"*

benaurada. I així, amb el seu exemple i amb el seu testimoniatge, acusa el món de pecat i il·lumina aquells qui cerquen la veritat”.

- **Reial:** Lluiten per vèncer el pecat en ells mateixos i per impregnar de valors morals les institucions i les estructures socials. Crist dona als laics el poder vèncer en ells mateixos el mal i el pecat *“perquè, servint el Crist també en els altres, conduïssin amb humilitat i paciència els seus germans a aquell Rei, servir el qual és regnar”.*

Joan Pau II, exhortació apostòlica postsinodal “Christifideles Laici” sobre la vocació i missió dels laics. És la "carta magna" del laicat, aprofundeix en la identitat i la missió dels laics sota la metàfora dels "treballadors de la vinya".

Fonament: El baptisme i la novetat cristiana

La vocació a la santedat dels laics és rebuda en el seu baptisme. El Baptisme té tres efectes principals en relació a la vida cristiana: *“Ens regenera a la vida de fills de Déu; ens uneix a Jesucrist i al seu cos que és l’Església; ens ungeix (ens omple)en l’Esperit Sant fent-nos temples espirituals)*

La missió central es resumeix en tres eixos:

1. La Comunió Misionera

Joan Pau II subratlla que la missió no és una activitat externa, sinó un fruit de la **comunió** amb Déu i amb l'Església. Els cristians des del nostre baptisme estem en comunió amb Jesucrist i entre nosaltres mateixos. Déu no ens salva individualment i sense relació entre nosaltres sinó com un poble, el seu poble. Un poble que té com a condició la llibertat dels fills de Déu, com a cap Jesucrist, com a llei el precepte de l'amor i com a destí el Regne de Déu.

- **Corresponsabilitat, Comunió i Missió:** La comunió de l'Església és orgànica, com un cos. No tots tenim la mateixa funció però tot formem part del cos en igualtat de dignitat i vocació. Cadascú aportarà al cos des de la seva singular condició. El lligam que ens uneix a tots és l'Esperit Sant i així el laic no és un simple col·laborador de la jerarquia, sinó un agent actiu amb la mateixa dignitat baptismal. **PER TANT ELS LAICS SÓN AUTÈNTICS I COMPETENTS ANUNCIADORS DE L'EVANGELI**

L'Esperit omple els homes i dones laics de múltiples carismes i *“no pot tancar-se en ell mateix, aïllant-se espiritualment de la comunitat; ans ha de viure en un continu intercanvi i amb els altres, amb un viu sentit de fraternitat, en el goig d'una mateixa dignitat, i en l'esforç per donar fruit en unió amb els altres, l'immens tresor rebut en herència (...) i tot allò que el distingeix no significa una dignitat més gran sinó una especial i complementària habilitació per al SERVEI”.*

Els laics poden exercir a l'Església diferents ministeris i oficis, àdhuc de caire litúrgic, sense oblidar mai que ho fan des de la seva condició laical.

Els carismes laicals sempre són donats per l'Esperit Sant, són útils a la vida eclesial, estan ordenats a l'edificació de l'Església, al bé de les persones i a les necessitats del món. Cal discernir els carismes, acollir-los amb gratitud i mai no dispensen de la relació i la submissió als pastor de l'Església.

Dins de la parròquia l'acció dels laics és indispensable per a la missió d'aquesta i sempre en relació amb el pastor ordinari, han de contribuir amb les seves possibilitats a la missió parroquial i han d'exposar en ella les qüestions referents als problemes dels homes i del món per a la seva salvació .

- **Unitat de vida:** El Papa insisteix a evitar la fractura entre la fe i la vida quotidiana; tot acte del laic (família, treball, descans) ha de ser una expressió de la seva fe.

2. La crida a la Nova Evangelització i la Santificació de les Realitats Temporals

La missió específica (o "índole secular") consisteix a **evangelitzar el món des de dins**.

- **Com un llevat:** Actuar en la societat per transformar les estructures (política, economia, cultura) segons els valors del Regne de Déu.

Les nostres societats antigament cristianes han esdevingut en el temps societats fortament secularitzades, indiferents a Déu i fins i tot en certs sectors, ateu. El benestar econòmic i social ha allunyat moltes persones de la pràctica de la fe, però subsisteixen les preguntes i les qüestions fonamentals en els moments claus de la vida (naixement, dolor, angoixa i mort). Si els cristians no sabem respondre-hi als interrogants d'aquest moment la societat tendirà a eliminar les vides que els plantegen.

Només una nova evangelització donarà ocasió de créixer amb una fe neta i profunda tant en societats més conservadores com en les més secularitzades.

a. Refer la cohesió cristiana de les comunitats eclesials. Només des de comunitats cohesionades i amb una clara consciència de la necessitat d'evangelitzar serà possible una nova descoberta de la fe i els laics i pastors veuran fructificar els seus esforços amb l'ajuda de Déu. Cal que acompanyem els homes i dones del nostre temps a descobrir el Crist que porten a dins. *L'anunci: "Déu estima humanitat. Déu t'estima"*. Aquest ha de ser el primer anunci a aquells que a la feina, i a la vida en general estan amb nosaltres.

b. Un impuls a la formació. L'acció dels laics és cada cop més necessària que mai. També en terres de missió. Cal renovar el dinamisme missioner. Aquesta nova etapa demana un laicat madur i responsable i han de ser un signe clar de la presència del Senyor i de l'Església enmig del món. Cal madurar les vocacions laicals perquè siguin autènticament evangelitzadores.

- **Àmbits clau:** Joan Pau II destaca el servei a la persona (dignitat humana), la promoció de la família, la caritat social i la participació en la vida pública per defensar la justícia i la pau.

Anunciant l'Evangelí, l'Església serveix el món i ella mateixa esdevé evangelitzada tot fent créixer el Regne de Déu del qual ella és germen i inici. Evangelitzant no només proclama Déu enmig dels homes **sinó que revela l'home a l'home**, anunciant-li la seva veritat, el sentit de l'existència i el seu destí. I tot això perquè amb la seva encarnació Jesucrist, en certa manera, s'ha unit amb cada persona. Per això l'evangelització ha d'arribar no només als individus sinó a tota la dinàmica de la societat i així fem més humana la mateixa humanitat.

Promoure la dignitat humana: la dignitat és el bé més preuat de la persona. Supera la materialitat de l'existència. Només les persones són subjectes concients i lliures, centre i vèrtex de tot el que existeix. **Creats per Déu i redimits per la sang de Crist.** Per la seva dignitat l'home serà sempre un valor en ell mateix i per ell mateix i mai pot ser utilitzat com un cosa, un objecte, un instrument o un mitjà. **I aquesta dignitat és el fonament de la igualtat entre tots els homes.**

Dret inviolable a la vida: la dignitat de tota persona és el fonament de l'exigència del respecte i promoció dels drets de la persona: drets naturals, inviolables i universals (bioètica: genètica, avortament, eugenèsia, eutanàsia etc.)

Llibertat religiosa: Tot cristià ha de poder confessar la seva fe arreu del món i en tota circumstància.

La família, primer camp de compromís social: Per creació, per voluntat de Déu som cridats a la comunió amb els altres i a la donació als altres. I la societat ha de ser una comunitat de persones. I l'expressió primera i originària de la dimensió social de la persona és **la família, cèl·lula fonamental de la societat i bressol de la vida i de l'amor on tota persona neix i creix.**

Caritat, solidaritat i política: la caritat amb els germans és el primer deure dels laics en la seva tasca evangelitzadora, ja que com Crist han de servir i no voler ser servits (dimensió reial). Aquesta caritat que prové de l'Esperit pot i ha de sustentar la solidaritat humana entre persones, grups i comunitats. La caritat sempre du la justícia de la mà en l'ordre social, les seves estructures i institucions, per això els laics no poden abdicar de cap manera de la participació política: economia, cultura, administració i d'altres dimensions sempre adreçades al **bé comú**.

3. Estat de vida i vocacions

Tot cristià és un treballador de la vinya i per tant participa de la **Nova Evangelització i són objectes i subjectes de la comunió de l'Església. Amb ministeris i carismes diversos i complementaris.**

- **Cal descobrir i viure la pròpia vocació.** Aquesta ha de ser l'objectiu de tota formació seriosa del laïcat. Cal l'escolta seriosa de la Paraula de Déu i l'acompanyament espiritual.
- **Formació integral:** Per unificar la vida com a cristià i com a ciutadà. No hi pot haver dues persones diferents, una la cristiana i l'altra la ciutadana. Unitat de vida. En resum, segons Joan Pau II, els laics han de der la **sal**, la **llum** i el **llevat** que alliberin el món de l'influx del pecat i l'encaminin cap a la creació de Déu.

***“Déu totpoderós, Pare de nostre Senyor Jesucrist,
Que t’ha alliberat del pecat i de la mort
I t’ha engendrat de nou per l’aigua i per l’Esperit Sant,
Et consagra ara amb el crisma de la salvació
Per tal que incorporat al seu poble
Siguis sempre membre de Jesucrist,
Sacerdot, profeta i rei per a la vida eterna”
(del ritual del baptisme)***